

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål

Lovforslaget har til formål at afvikle Hypotekbankens bankvirksomhed over en årrække. Optagelse af nye lån og afgivelse af tilsagn om nye udlån bringes principielt til ophør fra 1. januar 1999. Herefter vil der alene restere en afvikling af de eksisterende lån og udlån samt bankens øvrige forpligtelser, hvorefter banken ophæves.

Baggrunden for forslaget er liberaliseringen af kapitalbevægelserne i 1980'erne tillige med udviklingen på de nationale og internationale kapitalmarkeder, der giver flere muligheder for formidling af finansiering. Endvidere har den gunstige udvikling på betalingsbalancen kraftigt reduceret behovet for låntagning i udlandet. Behovet for at opretholde en statslig bankenhed er derfor blevet mindre.

Den valgte afviklingsmodel sikrer, at banken i afviklingsperioden bevares som den samme juridiske enhed som hidtil. Det har - for yderligere at understrege, at lovforslaget ikke berører institutionens identitet - været overvejet at udforme lovforslaget som et ændringsforslag til den hidtidige lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, men man har dog ikke fundet, at denne formelle forskel kan få nogen indflydelse på forslagets materielle indhold. Hertil kommer, at det tidligere er sket, at en lov om Hypotekbanken er ophævet og afløst af en ny lov, som ligeledes havde til hensigt at videreføre institutionen som den samme juridiske enhed. Det var således tilfældet i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 213 af 3. juni 1967 om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, hvor den tidligere lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank (lov nr. 126 af 13. april 1954) blev ophævet, uden at det gav bankens långivere anledning til krav om førtidige indfrielse.

Udover de bestemmelser, som vedrører afviklingen af hypotekbankvirksomheden, foreslås enkelte andre konsekvensændringer af bestemmelser i anden lovgivning, som angår bankvirksomhedens långivning.

Hypotekbankens historie

Kongeriget Danmarks Hypotekbank blev oprettet ved lov nr. 96 af 6. april 1906 med det formål at virke som et mellemlid mellem de udenlandske pengemarkeder og det danske. Baggrunden for bankens oprettelse var Danmarks økonomiske situation på daværende tidspunkt, hvor mange sektorer havde behov for kapital til investeringer, for landbrugets vedkommende ikke mindst til omlægning af produktionen. Der var tendens til, at investeringsønskerne i landet var større end opsparingen, hvorfor der måtte hentes kapital fra udlandet. Finansieringen af investeringer fandt hyppigt sted gennem realkreditinstitutterne, hvis obligationer imidlertid var vanskelige at afsætte i udlandet, blandt andet på grund af en struktur, der afveg fra det gængse. Hypotekbanken blev derfor oprettet med henblik på at optage lån i udlandet og købe realkreditobligationer i indlandet. I overensstemmelse hermed det i lovens § 1, at formålet var "gennem optagelse af lån i udlandet at skaffe det danske pengemarked de fordele, der måtte kunne opnås ved en sådan mere direkte forbindelse med de udenlandske pengemarkeder".

Som økonomisk basis indskød staten en grundfond på 20 mill. kr. i form af en statsforskrivning, der kunne trækkes på, hvis der skulle vise sig behov derfor med henblik på at dække bankens forpligtelser. Efter loven kunne banken optage lån på indtil det 8-dobbelte af grundfonden.

Ved en lovændring i 1916 fik banken også adgang til at optage indenlandske lån og fik mulighed for at købe statsgaranterede obligationer. Lovændringen var af principiel karakter i henseende til bankens formål, og ændringen kom til at betyde indledningen til en mere omfattende aktivitet, hvor Hypotekbanken medvirkede ved en række støtteforanstaltninger til erhvervslivet.

I 1922 blev forvaltningen af statens byggestøttemidler henlagt til Hypotekbanken hvilket skulle udvikle sig til en opgave af et ikke ubetydeligt omfang. I 1933 blev Kongeriget Danmarks Fiskeribank oprettet og administrationen heraf blev ligeledes henlagt til